
L'APLICACIÓ DELS CRITERIS DEL 2020 EN 5 PASSOS

Nou article de la sèrie iniciada a MJ335, i que tenen la finalitat de divulgar i donar la màxima transparència possible a la forma en què s'apliquen els nous Criteris 2020 a la Comissió d'Honoraris de l'ICAB. En aquesta ocasió analitzem l'aplicació dels criteris vigents en 5 passos.

Frederic Munné i Catarina
Col·legiat Núm: 17.921
Doctor en Dret. President de la
Comissió d'Honoraris de l'ICAB

Begoña Rodríguez Fernández
Col·legiada Núm: 28.818
Cap de Departament de la
Comissió d'Honoraris de l'ICAB

La forma més correcta d'aplicar els criteris orientatius en matèria de taxació de costes de l'ICAB que varen entrar en vigor el 5 de març del 2020, per tal de ponderar adequadament tots els factors que cal tenir en compte en el càlcul dels honoraris que es poden incloure a la taxació de les costes judicials (interès econòmic litigiós i grau de treball, tipus de procediment, fase processal a taxar, complexitat i temps), passa per seguir de forma ordenada els passos següents:

1.- Determinar la quantia base. En termes generals, l'interès litigiós o base de càlcul ve determinada per l'import de la condemna en els supòsits d'estimació de la pretensió exercitada, o bé per la quantia processal quan la sentència que condemna en costes sigui desestimària o absolutòria, llevat que la quantia processal no consti fixada a les actuacions o sigui poc raonable (Criteri 11.1). Així, quan la quantia processal es consideri poc raonable, a criteri de la Comissió

d'Honoraris, com succeeix per exemple en el cas del precari, s'estarà a l'interès econòmic real de l'assumppte (una anualitat de renda anàloga segons els índex oficials en comptes del valor cadastral de la finca), tot motivant aquesta exclusió excepcional del criteri general, que passa per la quantia processal.

Per altra banda, el mateix Criteri 11.1 especifica que en defecte de tot l'anterior, la quantia base serà la quantia indeterminada fixada a l'art. 394.3 LEC, de 18.000 €.

Pel que fa als procediments, recursos o actuacions expressament previstes en els graus 14è al 18è, ambdós inclosos, del Criteri 6 (recursos de reposició, assistències i compareixences penals o escrits de meritament, entre d'altres), es consideren en tot cas com si fossin de quantia indeterminada 18.000 € (Criteri 11.2). Per tant, en aquestes actuacions es prescindeix de la seva quantia, si en tingués, i l'import de cadascun

---

d'aquests cinc darrers graus resulta d'aplicar directament el respectiu grau sobre una mateixa quantia (18.000 € -art. 394 LEC-).

I de conformitat amb el Criteri 11.9, per a ponderar de forma raonable l'interès litigiós i compensar la distorsió que comporta una quantia base elevada, no s'ha de tenir en compte la quantia en allò que excedeixi de la prevista per a l'accés cassacional, de 600.000 € (art. 477.2.2º LEC). De manera que, davant d'un procediment o actuació judicial en què l'interès litigiós real sigui, per exemple, d'import 1.000.000 €, la quantia base, als exclusius efectes de determinació de les costes, és la de l'esmentat límit (de 600.000 €).

2.- Determinar quin dels divuit graus de treball relacionats en el criteri 6 és l'aplicable al supòsit concret. En general, el grau ve determinat pel tipus de procediment o actuació professional davant de la qual ens trobem. Així, per exemple, si es tracta d'un procediment verbal o d'un incident de liquidació d'interessos, serà aplicable el grau 5è o 11è, respectivament, com a grau assignat al Criteri 6 a cadascun dels esmentats procediments judicials.

3.- Modular, si s'escau, el grau aplicable al cas concret. Una vegada sabem el grau assignat pel Criteri 6 al procediment o actuació professional objecte de taxació, cal modular el grau aplicable al cas concret en funció de tres variables diferents: la pròpia quantia (criteris 11.9 i 11.10), la complexitat del cas (criteri 7.2 i 7.3) i el temps de dedicació (criteri 7.2).

Pel que fa a la variable relativa a la pròpia quantia, caldrà estar a allò disposat a l'article relatiu a "la modulació del grau per raó de la quantia base, als Criteris 2020", publicat a la Revista Món Jurídic núm. 340 (abril/maig 2022), que es dona aquí per reproduït, i que per evitar la distorsió que comporten les quanties reduïdes (inferiors als 18.000 €) i les elevades (superiors als 300.000 €) permeten, respectivament, un increment o una reducció del grau assignat al Criteri 6.

Una segona variable que pot comportar una modulació del grau assignat, és l'apreciació o concurrència en el cas concret d'una especial complexitat (Criteri 7.2) o d'una especial senzillesa (Criteri 7.3). Aquest concepte de "moderat increment de grau" previst al Criteri 7.2 implica un increment d'entorn als dos graus en funció de la major càrrega de treball percebuda en el cas concret com a conseqüència de la concurrència d'una o vàries de les circumstàncies no habituals previstes al Criteri 7.1.

A la pràctica, s'estima raonable aplicar un moderat increment de dos graus, previst excepcionalment per a aquells supòsits de màxima complexitat, quan aquesta s'aprecii tant en relació amb la tramitació processal, com a la matèria litigiosa, en ser aquesta de caràcter nou o poc freqüent o comportar una excepcional complexitat jurídica respecte del que és habitual en l'assumpte de que es tracti. Així, l'increment de dos graus s'estima raonable quan la complexitat concorre tant en els aspectes processals com en els substantius.

Per contra, la "moderada reducció de grau" del Criteri 7.3 es refereix al supòsit invers, és a dir, una reducció d'entorn a dos graus, en atenció a la menor càrrega de treball habitual, apreciada en el cas concret com a conseqüència de la concurrència, en sentit invers, d'una o vàries de les circumstàncies previstes a l'esmentat Criteri 7.1.

I una tercera i última variable que pot comportar una modulació del grau assignat és l'apreciació o concurrència en el cas concret d'una extraordinària dedicació de temps (Criteri 7.2) o d'una ínfima dedicació de temps (Criteri 7.3). Així, amb independència de si concorre o no complexitat, també es podrà aplicar un altre moderat increment de grau en funció del temps emprat, quan existeixi una dedicació superior a allò que sigui habitual o més freqüent en funció de cada tipus de procediment o actuació. A efectes de valorar la concurrència d'un temps superior a l'habitual en cada actuació professional concreta, s'estarà de forma prioritària a la durada de les actuacions, compareixences o vistes orals.

En tot cas, l'apreciació tant de complexitat o senzillesa, com d'un temps superior o inferior a l'habitual, es valora en cada procediment o actuació concreta, de manera que, el fet que s'aprecii, per exemple, a la tramitació de la primera instància d'un procediment ordinari, no implica automàticament que també concorri a la segona instància d'aquell mateix procediment. Caldrà valorar si aquella circumstància concorre també en l'alçada.

4.- Aplicar el grau a la quantia base. D'acord amb el Criteri 5, el 1r grau del Criteri 6 és el 33,33% (art. 394.3 LEC) de la quantia base, i cada grau inferior (del 2n al 18è) implica una reducció proporcional respecte del grau anterior.

En conseqüència, una vegada hem determinat la quantia base i sabem el grau "definitiu" a aplicar

(fetes les corresponents modulacions, si s'escau, per raó de la pròpia quantia o per especial complexitat o senzillesa i/o extraordinària o ínfima dedicació de temps), el 1r grau equivaldrà al 33,33% de la base de càlcul i cada grau inferior, fins a arribar al grau aplicable al cas concret, implicarà una reducció proporcional respecte del resultat del grau anterior, de forma que conforme reduïm de grau, es redueix gradualment la proporció del terç prevista a l'art. 394.3 LEC.

5.- Modular, si s'escau, el resultat d'aplicar el grau a la quantia base. Una vegada aplicats els quatre passos anteriors obtenim l'import resultant, aplicable al cas concret. No obstant, en alguns supòsits encara caldrà modular els honoraris resultants.

A la pràctica, els supòsits més freqüents en els quals cal modular el resultat són els següents:

No celebració de la totalitat de les fases processals. Sempre que el procediment es pugui dividir en períodes o fases, la fase d'al·legacions i la resta del procediment tindran un valor similar entre sí. Per tant, es valora de la mateixa forma la fase d'al·legacions (demanda, contestació i reconvençió en el seu cas) i la resta de les fases que tingui el procediment (vista o audiència prèvia i judici). Així mateix, les fases que

comprenguin l'esmentada resta del procediment (audiència prèvia i judici en l'ordinari) també es valoraran de forma semblant entre sí (Criteri 10.1).

Així, per exemple, si es tracta d'un ordinari en què es dicta sentència sense celebració de judici, per practicar-se únicament prova documental (art. 429.8 LEC), es reduirà tan sols la part del judici. A aquests efectes, si no se celebra judici però es dona un tràmit de conclusions per escrit, s'estima raonable minutar aquella fase íntegra, sempre que es tracti d'un escrit fonamentat jurídicament que comporti una càrrega de treball similar a la de la vista.

En cas de desistiment, renúncia, aplanament o altra forma de finalització anticipada del procés, es pot incloure la part proporcional corresponent. En cas de formalitzar-se el mateix dia de la vista o compareixença, es pot incloure la totalitat de la vista (Criteri 11.3), mentre que si es formalitza dins del cinc dies hàbils anteriors a la data del senyalament, es considera ajustat incloure en costes només una part del tràmit, en concepte de preparació (Criteri 3.2).

Segona Instància, cassació, infracció processal i en interès de llei. D'acord amb els Criteris 8 i 9.1, per a la segona instància, cassació, infracció processal i recurs en interès de llei, es considera raonable que les costes siguin d'import inferior a les de la primera instància. En concret, la càrrega de treball de la segona instància s'estima equiparable a la fase d'al·legacions de la primera instància (Criteri 10.1). Mentre que, en relació amb els altres tres recursos, s'estima també equiparable a la fase d'al·legacions de la primera instància, però amb un lleu increment.

En tots els supòsits, si se celebra vista, es podrà aplicar un lleu increment addicional. En realitat, quan s'aplica un lleu increment pel tipus de recurs (cassació, infracció processal i en interès de llei) més un segon lleu increment per celebració de vista, a la pràctica els dos lleus increments del resultat ens situen molt a prop del que resultaria amb un increment d'un grau.

Finalment, quan es formulin de forma conjunta diversos recursos (cassació i infracció processal) contra una mateixa resolució, s'estima raonable fer un càlcul independent per a cadascun dels recursos interposats, però el total dels honoraris repercutits a les costes no haurien d'excedir dels que correspondrien a la primera instància (Criteri 9.3), perquè no serà raonable (Criteri 8).

Pluralitat de litigants sota diferent direcció lletrada. De conformitat amb el Criteri 12.1, quan en un mateix procediment s'exercitin pretensions solidàries i recaigui condemna en costes a favor de diversos litigants sota diferent direcció lletrada, el treball realitzat per totes les defenses (no parts) afavorides en costes es valorarà com una sola defensa (és a dir, es calcula una sola minuta), podent-se aplicar sobre el resultat un lleu increment per cada defensa addicional (sense comptar la primera). El resultat així obtingut es prorratejarà entre les diferents direccions lletrades. En aquest sentit, per exemple, si han intervingut tres defenses lletrades, encara que una d'elles defensés a varies parts, es podrà aplicar sobre el resultat d'un minuta dos lleus increments, que com hem dit ens situarien a l'entorn d'un increment d'un grau, per tot seguit prorratejar el resultat així obtingut entre les tres direccions lletrades.

Aquest Criteri 12.1 també s'aplica per analogia al supòsit invers, és a dir, en el cas d'una condemna en costes a càrrec de diversos litigants que han comparegut sota diferent direcció lletrada, sempre que les pretensions exercitades siguin solidàries (o sigui la mateixa o única contra tots els condem-

nats en costes) i la fonamentació fàctica o jurídica de cada actuació lletrada no sigui substancialment idèntica. En aquest cas, sobre el resultat d'aplicar el grau corresponent a la quantia base es podrà aplicar igualment un lleu increment per cada defensa lletrada addicional.

Per últim, en el supòsit que les pretensions exercitades siguin mancomunades, la minuta a càrrec d'una pluralitat de litigants sota diferent direcció lletrada es calcularà sobre una base corresponent a la suma de les quanties de les diferents pretensions. Sense perjudici, en el seu cas, de prorratejar el resultat entre totes les persones obligades al seu pagament, en proporció a la seva respectiva condemna o pretensió desestimada (Criteri 12.2).

Sense perjudici de tot l'anterior, en aquells casos en què l'interès litigiós real sigui tan elevat que superi entorn a deu vegades la suma que legalment dona accés cassacional, de 600.000€ (article 477.2.2° LEC), no es considera raonable aplicar la limitació del Criteri 12, sinó que cadascuna de les defenses lletrades intervinents podrà calcular de forma separada i individualitzada les pròpies costes. ¹⁴

**PALAUET
CASADES**
Barcelona 1883°

Espais exclusius per a la celebració
del vostre esdeveniment en un edifici
neoclàssic que és un referent indiscutible
de l'arquitectura de l'Eixample.

Consulta els espais disponibles
a www.icab.cat/palauetcasades
o a marketing@icab.cat

 Il·lustre Col·legi
de l'Advocacia
de Barcelona